

Raadsinformatiebulletin

Valkenburg, 29 juni 2022

Betreft: Meicirculaire 2022 en algemene ontwikkelingen Gemeentefonds

Registratienummer: 22.50

Geachte leden van de raad,

Middels dit raadsinformatiebulletin informeren wij u over de financiële gevolgen van de meicirculaire 2022 van het gemeentefonds. Tevens informeren wij u over een aantal landelijke actualiteiten rondom het gemeentefonds en de financiering van gemeenten vanuit de Rijksoverheid.

Conform de werkwijze van vorig jaar wordt dit raadsinformatiebulletin geagendeerd als bijlage bij de kadernota 2022 in de raadsvergadering van 11 juli 2022.

De onderstaande informatie is een actualisatie ten opzichte van de decembercirculaire 2021, waarover wij uw raad op 10 februari 2022 hebben geïnformeerd (raadsinformatiebulletin 22.09).

Samenvatting

Voor de jaren 2022 t/m 2025 is er extra geld beschikbaar vanuit het gemeentefonds. De herverdeel-effecten als gevolg van de invoering van de nieuwe verdeelsleutel hebben daardoor geen nadelige gevolgen voor onze gemeente. Voor 2026 en verder is er op basis van de huidige cijfers sprake van een forse daling in het beschikbare budget uit het gemeentefonds. De rijksoverheid komt nog met een contourennota die een oplossing moet bieden voor wat inmiddels bekend staat als 'het ravijn'. Deze meicirculaire geeft daarmee aanvullende financiële ruimte voor de periode t/m 2025, maar biedt onvoldoende zekerheid ten aanzien van structurele verplichtingen of de dekking van kapitaallasten van nieuwe investeringen.

Landelijke ontwikkelingen Gemeentefonds

Herverdeling gemeentefonds (nieuwe verdeelmodel)

Het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds wordt ingevoerd per 1 januari 2023. Dit besluit heeft de Minister van Binnenlandse Zaken (samen met de staatsecretaris van Financiën als medefondsbeheerder) bekend gemaakt op 6 april 2022. De achtergrond van dit dossier heeft vooral te maken met de technische rekenmethodiek achter het gemeentefonds, maar de uitkomsten kunnen grote verschillen opleveren voor individuele gemeenten (zowel voordelig als nadelig). Doordat er op macroniveau incidenteel extra geld bijkomt (t/m 2025) geeft het Ministerie van BZK aan dat geen enkele gemeente er op achteruit gaat als gevolg van de invoering van het nieuwe model.

De 'overige eigen middelen' (OEM) zijn een onderdeel van de berekening van het gemeentefonds. Zoals aangegeven in het voorgaande raadsinformatiebulletin heeft onze gemeente belang bij de wijze waarop deze OEM in het gemeentefonds worden verwerkt. Kort gezegd vinden wij het onwenselijk dat wij gekort zouden worden op de algemene uitkering uit het gemeentefonds omdat wij, vanwege het toeristische karakter van onze gemeente, inkomsten genereren uit parkeerbelasting en toeristische heffingen.

In het besluit van 6 april jl. wordt de OEM op basis van een generieke verdeelsleutel per inwoner over de gemeenten verdeeld. Dit geeft een gunstig effect voor onze gemeente in de komende jaren. Wel heeft het ministerie van BZK in lijn met het advies van de raad van het openbaar bestuur (ROB) aangekondigd dat er een onderzoek wordt opgestart naar een andere wijze van verevening van de

OEM in het gemeentefonds. Gelet op het belang van dit onderwerp voor onze gemeente blijven wij actief betrokken bij dit onderwerp op landelijk niveau.

Landelijk budget gemeentefonds (accres)

De budgetten voor het gemeentefonds laten op landelijk niveau een stijging zien ten opzichte van de stand bij de decembercirculaire 2021. In 2022 wordt het macrobudget verhoogd van € 30,7 miljard naar € 32,6 miljard. Hierbij is er sprake van een structurele doorwerking van het accres van circa € 1 miljard en een incidentele ophoging van € 854 miljoen die betrekking heeft op de energietoeslag.

In de jaarschijf 2023 is € 1,4 miljard opgenomen m.b.t. de jeugdzorg en bedraagt de verhoging van het accres € 2,5 miljard. Wat opvalt in de jaarschrijven 2023 t/m 2025 zijn de uitnames uit het gemeentefonds voor het volkshuisvestingsfonds (€ 150 miljoen per jaar) en de woningbouwimpuls (€ 100 miljoen per jaar). Daarnaast is het schrappen van de ophoging van de opschalingskorting in de periode 2023 t/m 2025 cijfermatig in deze circulaire verwerkt. Deze laatste post is een van de oorzaken van het grote verschil in budget tussen 2025 en 2026 (€ 1,8 miljard minder, zonder een inhoudelijke taakmutatie).

Van belang blijft wel om te vermelden dat het accres in de komende jaren ook weer naar beneden bijgesteld zou kunnen worden indien het rijk overgaat tot bezuinigingen. Dit als gevolg van de trap-op-trap-af systematiek, die nog altijd ten grondslag ligt aan het gemeentefonds. Binnen onze eigen begroting is een stelpost opgenomen waarmee dit risico wordt ondervangen.

Gemeentefonds in de begroting 2022 en de meerjarenraming

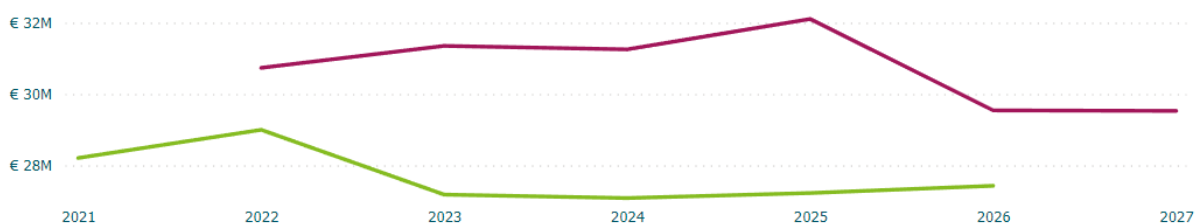
In de onderstaande tabel is in hoofdlijnen de financiële vertaling van de meicirculaire 2022 van het gemeentefonds voor onze gemeente weergegeven.

Bedragen * € 1.000	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Decembercirculaire 2021	28.777	27.446	27.756	28.304	28.914
Wijzigingen meicirculaire 2022	1.606	3.551	3.134	3.446	277
Meicirculaire 2022	30.383	30.997	30.890	31.750	29.191

Deze tabel is gebaseerd op zogenaamde constante prijzen. De grafische weergave hiervan is als volgt:

Totaal uitkeringen per circulaire ⓘ

● December 2021 ● Mei 2022

In deze tabel worden in 2022 de wijzigingen t.o.v. het oude verdeelmodel weergegeven. Vanaf 2023 worden de wijzigingen t.o.v. het nieuwe verdeelmodel weergegeven.

Bron: Gemeentekas, rapportage specifiek voor onze gemeente

De stijging in 2022 wordt hieronder inhoudelijk verklaard. De stijging in 2023 en verder is deels niet direct te verklaren, doordat de herverdeel-effecten van de nieuwe verdeelsleutel van het gemeentefonds en de stijging van het accres hier door elkaar heen lopen. Hierdoor is de bovenstaande grafiek niet goed te vergelijken met de voorgaande circulaire. In de onderstaande tabel is de verklaring op detailniveau opgenomen, voor zover mogelijk.

Bedragen * € 1.000	Begroting 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Energietoelage lage inkomens	582				
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	167				
Gezond in de Stad (GIDS)	8				
Inburgering	5				
Voogdij 18+	13				
Jeugdzorg (jaarschijf 2023)		1.321			
Eigen bijdrage huishoudelijke hulp (WMO)				-106	-98
Valpreventie bij ouderen		-12	-18	-18	-18
Armoedebestrijding kinderen		2	2	2	2
Extra capaciteit BOA's	31	31	31	31	31
Versterking dienstverlening - systeemleren		5	5	5	5
Actualisatie maatstaven	-131				
Wijziging uitkeringsfactor	929				
Overige effecten	2				
Subtotaal inhoudelijke wijzigingen	1.606	1.347	20	-86	-78
Subtotaal wijziging accres en verdeelsleutel		2.204	3.114	3.532	355
Totaal wijzigingen	1.606	3.551	3.134	3.446	277

De meicirculaire 2022 is openbaar te raadplegen via de website van de Rijksoverheid: rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies

Ten slotte is van belang om te vermelden dat er op basis van de vorige circulaire en de afspraken op landelijk niveau een stelpost voor jeugdzorg was opgenomen in onze begroting. Voor de jaarschijf 2023 geldt dat er nu binnen het gemeentefonds concreet invulling is gegeven aan deze stelpost, waarmee deze dus ook komt te vervallen. In 2024 en 2025 laten we deze stelpost vooralsnog in onze meerjarenraming staan, in afwachting van de landelijke besluitvorming op dit dossier voor de betreffende jaren.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

namens het college van burgemeester en wethouders
van Valkenburg aan de Geul,

Niels Dauven
wethouder Financiën